Redacțiunea Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22
Inserate mai primescŭ în Viena Rudolf Mosse Haasenstein & Volger (Otto Maas), Henrik Schalek, Alois Herndl M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannenberg; în Budapesta: A. V. Goldberger Anton Mezei Eckstein Bernat: la Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ inserțiunilorŭ; o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LIV.

„Gazeta" ese în fiă-care ḑi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., Pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 217. Brașovŭ, Lunĭ, Marțĭ, 1 (13) Octomvre. 1891.

Nou abonamentŭ

la

„GAZETA TRANSILVANIEI".

Cu 1 Octomvre 1891 st. vechiu se deschide **nou abonamentŭ**, la care învităm pe toțĭ amiciĭ și sprijinitoriĭ fóiei nóstre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: pe trei lunĭ 3 fl pe șése lunĭ 6 fl., pe unŭ anŭ 12 fl.

Pentru România și străinătate: pe trei lunĭ 10 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe unŭ anŭ 40 francĭ.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria: pe anŭ 2 fl., pe șése lunĭ 1 fl.

Pentru România și străinătate: pe anŭ 8 francĭ., pe șése lunĭ 4 francĭ.

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale**.

Domniĭ, carĭ se vorŭ abona din nou **să** binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arĕta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei".

Românii Ardelenĭ la Praga.

(Raportŭ specialŭ alŭ „Gaz. Trans.")

Praga, 6 Octomvre st. n. 1891.

Domnule Redactorŭ!

Precum s'a fostŭ anunțatŭ în „Gazetă", întâlnirea nóstră, a celorŭ, carĭ s'au decisŭ a visita esposiția boemă, s'a făcutŭ în Viena în cursulŭ ḑilei de 3 Octomvre. In séra acestei ḑile amŭ avutŭ o frumósă întrunire cu junimea română și cu membrii coloniei române din Viena într'unŭ restaurantŭ elegantŭ, ér Lunĭ în 5 Octomvre diminéța la 8 óre plecarămŭ dela gara Francisců-Iosifŭ la Praga. Eramŭ cu totulŭ treiḑecĭ de persóne. Pe drumŭ, petrecerea fu fórte animată, timpulŭ a fostŭ însĕ cam ploiosŭ. La $3^1/_2$ intrarămŭ în gara dela Praga. Aicĭ ne întâmpină și ne salută o delegațiune compusă din profesorii de universitate *Dr. I. L. Pic* și Dr. *Ioan Urban Jarnik* și din d-lŭ advocatŭ *Dr. Podlipny*, care a venitŭ ca representantŭ alŭ clubului Cehilorŭ tinerĭ.

Societatea română, acompaniată de aceștĭ stimațĭ Domnĭ, merse apoi în orașŭ și-șĭ luà locuință în „Hôtel d'Angleterre" și în Hôtelulŭ „Kaiser von Oesterreich". Abia sosițĭ, primirămŭ învitarea de a merge în séra aceea sĕ visitămŭ pomposulŭ teatru național cehicŭ. S'a datŭ o pantomimă frumósă și în urmă opera „Cavalleria rusticana". Direcțiunea teatrului cu multă amabilitate ne puse la disposițiune mai multe loje, unde furămŭ conduşĭ de d-lŭ prof. Dr. Jarnik.

Pentru ḑiua următóre, Marțĭ, la 11 óre a. m. era anunțată visita nóstră corporativă la Esposițiune.

Praga, 7 Octomvre st. n. 1891.

Domnule Redactorŭ!

Vinŭ în tótă graba a vĕ trimite tecstulŭ vorbirilorŭ, ce s'au ținutŭ cu prilegiulŭ primirei Românilorŭ ardelenĭ de către comitetulŭ esecutivŭ — primire, ce s'a făcutŭ erĭ diminéța la 11 óre înainte de amédḑĭ.

La césulŭ acesta sosiră Românii în 14 trăsurĭ; între ei se aflau și dóuĕ Dómne române. La Pórta Esposițiunei ei fură primițĭ de către domnii Dr. *Sedlak*, conducĕtorulŭ afacerilorŭ comitetului de acțiune alŭ esposiției; de către d-lŭ Dr. *Urban Jarnik*, profesorŭ de universitate și membru alŭ comitetului esecutivŭ, și de către d-lŭ *Bondy*, mare comerciantŭ și membru alŭ comitetului esecutivŭ. Era de fața numerosŭ publicŭ, care se adunase la scirea, că vinŭ Românii.

Mai întâiu óspeții românĭ, carĭ mergeau în grupŭ, conduşĭ de d-lŭ Dr. Aurel Mureșianu, fură salutațĭ de către d-lŭ *Dr. Sedlak* prin următórea vorbire ținută în limba cehică:

Prea onorațĭ Domnĭ! Prea onorate Dómne!

'Mĭ servesc de onóre a vĕ saluta în numele comitetului de Esposițiune, ca óspețĭ iubițĭ și rarĭ ai esposițiunei iubilare a Boemiei. Vĕ salutămŭ pe acestŭ locŭ dedicatŭ muncei, pe loculŭ, unde întregŭ poporulŭ boemŭ șĭ-a adunatŭ resultatulŭ lucrării sale de mulțĭ anĭ, spre a dovedi, că cu totŭ dreptulŭ nisuesce a ocupa o posițiune egală între popórele culturale ale Europei, ba că se află deja între cele dintâiu popóre. Despre aceea, cum a succesŭ acéstă dovadă, vețĭ avé ocasiune a judeca înși-vĕ.

Venirea D-vóstră ne-a bucuratŭ cu atâtŭ mai tare, cu câtŭ ne légă mai multŭ séu mai puținŭ o sórte și țintă comună și Vĕ mulțumimŭ pentru onórea ce ne-ațĭ făcut'o cu stimata D-vóstră visită și pentru jertfele, ce le-ațĭ adusŭ, spre a vedé cum a succesŭ Esposițiunea nóstră.

Vĕ poftimŭ o petrecere plăcută între noi și strigămŭ:

Trăiéscă óspeții noștri Românĭ! Trăiéscă Românii! *(At ziji Slava! Slava Rumunum!)*

După acésta pășĭ înainte d-lŭ *Dr. Urban Jarnik* și rosti în limba română, c'unŭ accentŭ și o intonare curată, următórea cuvêntare:

Prea stimațilorŭ Domnĭ!

Am fostŭ însărcinatŭ din partea comitetului esecutivŭ, sĕ Vĕ rostescŭ câteva cuvinte de binevenire în limba strămoșéscă a D-lorŭ Vóstre. Cu mare bucuriă împlinescŭ misiunea acésta, căcĭ vĕḑŭ înaintea mea representanțĭ ai acestei națiunĭ, pentru care de șeptesprećece anĭ, de când am începutŭ sĕ mĕ îndeletnicescŭ cu studiulŭ limbei și literaturei românescĭ, hrănescŭ în inimă-mĭ simpatiile cele mai vii și mai sincere. Visita, cu care onorațĭ Esposițiunea nóstră, ne face o plăcere cu atâtŭ mai mare, fiind-că Vĕ cunóscemŭ ca nisce meșterĭ iscusițĭ în arangiarea de esposițiunĭ mai micĭ într'adevĕrŭ, decâtŭ a nóstră, dérŭ curatŭ naționale: vréu sĕ vorbescŭ despre esposițiunĭ de gospodăriă și de lucrărĭ de casă, pe carĭ le alcătuițĭ cu ocasiunea adunărilorŭ generale ale Asociațiunii Transilvane, la carĭ de douĕ-orĭ mĭ-a fostŭ datŭ și mie sĕ asistezŭ: o-dată la Sibiiu și altă-dată la Sighișóra.

In voi vedemŭ decĭ, Domnilorŭ, nisce bărbațĭ competențĭ, sĕ judecațĭ despre succesulŭ Esposițiunii nóstre iubilare. Vĕ suntemŭ îndatorațĭ, că nu v'ațĭ sfiitŭ de ostenelile unei călĕtoriĭ așa de lungĭ și de obositóre. Cu tóte că nu suntemŭ frațĭ de sânge, nicĭ de limbă, nu se póte tăgădui, că sórtea nóstră în trecutŭ avŭ o asĕmĕnare forte mare, și mi-se pare, că și în momentulŭ de față persónele nepreocupate vorŭ afla, că interesele nóstre, ale amênduorŭ națiunĭ, se atingŭ din mai multe puncte de vedere. Sperŭ, că și D-vóstre în vremea petrecerii în capitala regatului Boemiei o sĕ Vĕ convingețĭ despre acésta și în sperauța acésta Vĕ spuiu din tótă inima un simplu dér sincerŭ: Bine ațĭ venitŭ, frațilorŭ!

Unŭ „sĕ trăéscă!" puternicŭ din partea Românilorŭ salută acéstă simpatică vorbire. După aceea păși d-lŭ *Dr. A. Mureșianu* unŭ pasŭ înainte și rĕspunse prin următorulŭ discursŭ parte în limba cehă, parte în limba română:

Prea Stimațĭ Domnĭ!

(In limba cehă): Suntemŭ adêncŭ mișcațĭ de deosebita atențiune, ce a avut'o onoratulŭ Comitetŭ alŭ Esposiției, când V'a însărcinatŭ pe D-Vóstră, simpaticulŭ nostru amicŭ, de a ne saluta și în limba nóstră strămoșéscă și Vĕ mulțumimŭ din tótă inima.

(In limba română): Venimŭ de departe, toomai din celalaltŭ colțŭ alŭ Monarchiei, din Transilvania, care emuléză cu Boemia în frumsețele și darurile ei naturale; venimŭ în acéstă frumósă și vechiă cetate istorică spre a vedé și a admira resultatele unei muncĭ îndelungate de vécurĭ pe têrĕmulŭ pacĭnicŭ alŭ luptei de emulare economice, industriale și culturale.

Venimŭ conduşĭ tot-odată de dorința de a dovedi, că nobilele stăruințe ale națiunei boeme pentru cultură, progresŭ și libertate suntŭ pe deplinŭ aprețiate,

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

Călĕtoria la Schandau.

O istoriă în epistole, 1810 de Theodor Körner.

Schandau, 1 Iunie.

Promisemŭ, scumpe, a te însciința în curêndŭ despre mine. Abia suntŭ douĕ-decĭ și patru de óre departe de tine și-mĭ împlinescŭ promisiunea. Trebue sĕ mărturisescĭ, că asta însémnă a fi punctualŭ. Acéstă virtute a soliditățiĭ mi-se cuvine cu dreptŭ cuvêntŭ, ca unuia, care de curênd am devenitŭ bărbatŭ; de aceea nu vrĕu sĕ mai facŭ laudă din acésta. Eu credŭ, că în întréga viéță omenéscă nu esistă unŭ saltŭ, mai cutezatŭ și mai depărtatŭ, ca din mijloculŭ vieții de studentŭ în temnița statului căsĕtoriei. Acestŭ salto mortale sĕ fi ruptŭ deja unora grumazii, eu însĕ sperŭ, că voiu fi fericitŭ. Cine cutéză, câștigă.

Tu admirĭ, precum adese-orĭ mi-ai ḑisŭ, mintea mea ușuratică la acestŭ pasŭ însemnatŭ, care, precum te esprimĭ, trebue sĕ determine fericirea viitorului meu. Eu nu înțelegŭ, cum sĕ fiu altfelŭ. Tu scii bine, cum împrejurările familiare pretindŭ neapĕratŭ, ca eu sĕ iau în căsĕtoriă pe tinĕra contesă Stellnitz, décă nu voescŭ sĕ perdŭ o însemnată moștenire, pe care numai sub acéstă condițiune o capĕtŭ. Părințiĭ suntŭ înțeleșĭ, alŭ meu părinte mi-a ertatŭ de curêndŭ tóte ștrengăriile mele din tinerețe dimpreună cu vr'o câteva miĭ de talerĭ datoriă, fără de a face fața acră; decĭ și eu îĭ potŭ face acéstă plăcere.

Dealtfelŭ miresa mea sĕ fiă unŭ îngerŭ, cum se esprimă tatălŭ meu; morală, cuviósă, cultă, amabilă și nota-bene bogată; scurtŭ, décă potŭ da credĕmêntŭ descrierilorŭ sale, m'aștéptă o viéță de raiu. Că nu-mĭ zugrăvescŭ viitorulŭ meu cu colorile fărmecătóre ale unei patimĭ ardende, țĭ-o credĭ.

Lasŭ decĭ sĕ trécă așa preste mine. Până acum n'am privitŭ iubirea nicĭodată de altceva, decâtŭ de o veseliă momentană. Ce mi-se istorisia despre fidelitate eternă, fericire casnică etc. etc., le-am consideratŭ numai ca nisce visurĭ frumóse. Amorulŭ, care nĕ umple inima de nerĕbdare, nicĭ-odată nu l'am simțitŭ, și sunt convinsŭ, că farmeculŭ femeescŭ nu mĕ póte scóte așa de ușorŭ din odihna frumósă, pe care am dobândit'o dela lume. Totușĭ sĕ tăcemŭ despre acésta, ascultă sĕ-țĭ povestescŭ, cum am venitŭ eu aicĭ.

Tu scii, cum tatălŭ meu are romantica ideiă de a mĕ presenta miresei mele numai în Schandau, în acéstă frumósă și puternică natură, pentru de a da lucrului unŭ interesŭ mai mare, și cum ea va ajunge aicĭ peste trei ḑile. Eu am plecatŭ mai înainte, pentru-ca încă-odată, până a nu mĕ fi înfășuratŭ cu legăturile de rose ale jugului conjugalŭ, sĕ dau deplină libertate ființeĭ mele. Aicĭ, unde adese-orĭ am petrecutŭ óre fericite și plăcute, voescŭ a-mĭ reaminti minunatulŭ timpŭ alŭ ḑilelorŭ trecute, și astfelŭ a căuta sĕ deșteptŭ în mine o disposițiune, carea sĕ placă blândei mele mirese.

Nu negŭ, suntŭ totușĭ tare curiosŭ, ce înfățișare va avé. Deóre-ce nicĭodată nu mi-a fostŭ permisŭ a-ĭ scrie, — căcĭ tatălŭ meu considerà ca cea mai mare glumă întâlnirea nóstră de aci, — nicĭ nu scioŭ nimicŭ despre dênsa. Nicĭ chiar numele de botezŭ! Asta totŭ e cam prostŭ din partea bĕtrânu-meu. Elŭ e așa de sigurŭ, că ne vomŭ plăcé, încâtŭ nicĭ nu-șĭ póte cugeta altfelŭ. Ei, de-ar da numai Dumneḑeu, ca sĕrbătórea sa de plăcere și de iubire artisticŭ urzită, sĕ nu iée unŭ sfârșitŭ tristŭ!

M'ai rugatŭ, sĕ-țĭ facŭ o descriere a drumului meu și a naturei de aicĭ. Amice dragă, dispenséză-mĕ de asta! Intâiu am prea puținŭ liniște în inima mea, căcĭ gândulŭ de a merge înaintea unei mirese, m'a mișcatŭ totușĭ mai multŭ, decâtŭ sĕ-mĭ potŭ însumĭ da séma despre acésta, și a doua, astfelŭ de descrierĭ pentru unulŭ, care însu-șĭ n'a vĕḑutŭ și n'a fostŭ la fața locului vorŭ rĕmâné recĭ, mórte și fără însemnătate, ér tu, dimpreună cu amabila ta Maria, până acum n'ai pututŭ fi scosŭ dintre zidurile ânguste ale cetății. Ce-țĭ folosesce așa-déră décă-țĭ spunŭ, cum cei doi uriașĭ, Lilienstein și Königstein, țină strajă la intrare, când voiescĭ sĕ străbațĭ la celŭ mai sântŭ locŭ alŭ acestei naturĭ bogate și cum stau ameninţândŭ față 'n față asemenea columnelorŭ lui Hercule. Ai tu atuncĭ o ideiă despre acéstă privelisce încântătóre?

Nu, nu; vină numai curêndŭ și vedĭ

multŭ prețuite și însoțite de simpatii și în sinulŭ Româniloră auprițĭ din partea rĕsăritenă a Monarchiei nóstre.

Precum ațĭ binevoitŭ a aminti, și noi Românii ardelenĭ facemŭ în imprejurările de totŭ grele și apăsătóre, în care trăimŭ, totŭ ceea ce ne stă în puțință pentru ca sĕ înaintămŭ în cultură și décă ne măguliţĭ așa de multŭ, afirmândŭ c'amŭ fi competențĭ a judeca importanța Esposițiunii D-Vóstrĕ din punctŭ de vedere alŭ progresului naționalŭ, și noi la rêndulŭ nostru Vĕ declarămŭ, că considerămŭ pe Cehii boemĭ ca pe unŭ poporŭ fórte înaintatŭ, pe care ni-lŭ putemŭ lua ca modelŭ în ce privesce activitatea în brasda culturii, ér în deosebĭ îi considerămŭ ca pe cei mai de frunte luptătorĭ pentru egala îndreptățire națională în concertulŭ popóreloră din monarchia habsburgică.

Fiă, ca bunulŭ geniu alŭ popóreloră sĕ facă sĕ rĕsară din acésta nobilă emulațiune pentru cultură și libertate, pacea, concordia și adevĕrata mulțumire a națiuniloră acestei marĭ împĕrății.

(In limba cehică): *At zije narod cesky, at zije zemĕ ceska*! (Trăéscă națiunea cehă, trăéscă țéra Boemiă)!

Acestŭ discursŭ întêmpină aplausele însuflețite și repețite ale publicului; toțĭ erupseră în strigarea: *Slava Rumunum! at ziji Rumuni!*

Terminându-se astfelŭ primirea oficială, óspeții românĭ visitară Esposiția admirabilŭ de frumósă.

Despre celelalte vĕ voiu raporta mâne. Salutare!

Vocĭ asupra visitei
Românilor Ardelenĭ la Praga.

Sub titlulŭ „Românĭ în Praga“, „*Narodni Listy*“ dela 7 Octomvre salută sosirea Româniloră Ardelenĭ cu următórele călduróse cuvinte:

Precum este deja cunoscutŭ cetitoriloră nostri, visitară erĭ esposiția nóstră iubilară și 30 de representanțĭ ai poporului românŭ din monarchia austro-ungară. Politicii și literații românĭ din țerile statului ungarŭ suntŭ cunoscuțĭ ca amicĭ sincerĭ ai poporului boemŭ și urmărescŭ cu simpatiă nefățărită lupta nóstră pentru drept și naționalitate. Ei înșișĭ se află într'o situațiune analogă, décă nu și mai rea ca a nóstră, și pórtă de mulțĭ anĭ o luptă amară, dér valorósa, în contra politicei de asuprire maghiare, care tinde la nimicirea lorŭ, tocmai așa precum lumea germană lucréză pentru germanisarea țĕriloră boeme. De aceea urmărimŭ și noi Cehii lupta Româniloră cu simțeminte de sinceră amicițiă și suntemŭ sigurĭ, că iubiții nostri óspețĭ românĭ voru fi primițĭ, în totŭ timpulŭ petrecerei lorŭ în Praga, pretutindenĭ cu aceleașĭ sentimente.

„*Neues Pester Journal*“, publicândŭ o telegramă despre banchetulŭ datŭ în onórea Româniloră la Praga, face în întroducere următorulŭ comentarŭ:

„Monarchulŭ a părăsitŭ érășĭ Boemia; că ce prețŭ se póte pune pe declarațiunile de lealitate ale Cehiloră, se póte vedé din împrejurarea, că în Praga érășĭ au începutŭ *demonstrațiunile ostile în contra statului.* Ansă la acésta au dat'o de astădată óspeții românĭ dela esposiția, în onórea cărora li-s'a datŭ erĭ unŭ banchetŭ“. etc.

„*Pester Lloyd*“ în numĕrulŭ sĕu dela 10 Octomvre publică unŭ vehementŭ articulŭ de fondŭ, în care își varsă foculŭ dela inimă în modulŭ celŭ mai bruscŭ și pătimașŭ. Reproducemŭ în întregulŭ sĕu acestŭ articulŭ alŭ diarului guvernamentalŭ maghiarŭ, reservându-ne a reveni asupra lui. Étă articululŭ:

Dintre tóte festivitățile de înfrățire, la carĭ a datŭ ansă esposiția iubilară din capitala boemă, ilŭ ocupă rangulŭ de frunte de — deșanțare, de sigurŭ *orgia* aceea în care Cehii tinerĭ și câțĭva Românĭ Ardelenĭ au hotărîtŭ și au sigilatŭ alianță intimă, între naționalitățile lorŭ respective.

Ce e dreptŭ, nu ne trece prin gândŭ sĕ luămŭ în seriosŭ duzina de alianțe, carĭ s'au legatŭ pe teritorulŭ Pragei de aurŭ în sesonulŭ anului curentŭ de esposițiune, și carĭ au fostŭ serbate în modŭ entusiastŭ. Bravii Cehĭ, a căroră mândriă națională se pare, că se arată din nou *într'o mĕsură, ce inspiră seriόse îngrijirĭ*, cu cine óre nu s'au înfrățitŭ în lunile trecute? Ei au încheiatŭ alianțe cu Francesii și cu Croații, cu Sîrbii, cu Bulgarii și cu Slovacii cei cu idei panslaviste din Ungaria nordică, — înfrățirea cu Rușii a rĕmasŭ, numai fiind-că presidentulŭ poliției au fostŭ atâtŭ de nepoliticosŭ, că a făcutŭ sĕ dispară urgentŭ mediile corĕspundĕtóre din imperiulŭ Țariloră, ér încâtŭ privesce alianța cu Muntenegru, acésta a fostŭ zădărnicită mai cu sémă prin fatala împrejurare, că eroiciloră fii ai Munțiloră negri le-au lipsitŭ banii mĕrunțĭ pentru o călĕtoriă la Praga. Se vede, că patrioții tineriloră Cehĭ au aruncatŭ diferitele ingrediente într'o ólă și că pentru ca din *olla potridă* sĕ nu lipséscă nicĭ o parte constitutivă esențială, ei deregŭ acumŭ gustósele bucate, mai înainte de a se prea ferbe, cu înfrățirea ceho-română, — și deși nu admirămŭ altceva la Cehĭ, totușĭ admirămŭ de sigurŭ stomachulŭ lorŭ, care este destulŭ de tare, ca se supórte acestŭ productŭ curiosŭ.

Cea mai nebună dintre tóte aceste producțiunĭ nebune ale nisuinței cehice de înfrățire, este cu tóte aceste, după cum s'a disŭ, estasulŭ de bucuriă, în care Românii nostri din Ardealŭ au fostŭ alipițĭ în Praga la inima patriotică boemă.

Primirea entusiastă a Franceziloră mai avuse unŭ sensŭ; ceștĭ din urmă au fostŭ numai unŭ surrogatŭ pentru Rușii absenți. Au îmbrățișatŭ republica și se cugetară la imperiulŭ Țariloră, după cum unŭ amantŭ sfiiciosŭ drăgostesce și sărută pe sora mai mică a acelei fete, care formézä obiectulŭ drăgostirei sale fantastice. Raționalŭ era — sĕ dicemŭ așa — chiar și entusiasmulŭ de alianță, cu care au sĕrbătoritŭ pe Sêrbĭ, Croațĭ și Slovacĭ, aceste suntŭ popóre slavice, întocmai ca și poporulŭ boemŭ, și deși ele suntŭ heterogene în privința confesiunei lorŭ, a tradițiuniloră lorŭ istorice și a însușiriloră etnice, totușĭ in casŭ de lipsă, décă tocmai voescŭ cu orĭ ce prețŭ sé fiă „înfrățițĭ“, comunitatea rassei lorŭ representă o legătură de unire, care le întrunesce pe tóte aceste popóre peste divergințele multiple și esențiale.

Dér, pentru Dumnedeu, ce au comunŭ Boemii de culóre cehică tineră cu Românii din Ardealŭ? Inrudirea limbei nu, căcĭ cu câtŭ suntŭ mai mândri Românii pe originea purŭ latină a idiomului lorŭ, cu atâtŭ se desbară de afinitatea celui slavicŭ. Comunitatea de rassă lipsesce totŭ atâtŭ ca și unitatea confesiunei; orĭcât amŭ privì de esactŭ raporturile reciproce între Cehĭ și Românĭ, lipsesce totŭ ce ar puté sĕ întemeieze o solidaritate între aceste douĕ popóre. Din contră, se află o umplătură între momentele despărțitóre, carĭ tragŭ între Românĭ și Cehĭ prăpastii, ce nu se potŭ trece. Presupunêndŭ, că politica Cehiloră tinerĭ în adevĕrŭ representă dorințele naționale ale poporului boemŭ, aspirațiunile aceste — décă au peste totŭ unŭ sensŭ — totușĭ au numai o ideă fundamentală, de a câștiga, în Europa ostică, rolulŭ conducĕtorŭ exclusivŭ pentru elementulŭ slavicŭ și prin posițiunea predomnitóre a slavismului corónei boeme, sĕ elupte posițiunea deosebită a unui statŭ în monarchia habsburgică. Décă acesta e casulŭ, cum vinŭ Cehii la nebuna ideă, sĕ se înfrățéscă cu *Românii*, carĭ — tocmai așa ca și elementulŭ maghiarŭ — suntŭ „o țépă în carnea slavă“? Décă voescŭ Românii sĕ rĕmână fidelĭ propriei lorŭ naționalitățĭ, atuncĭ e imposibilŭ, ca sĕ părăséscă arena de luptă în contra espansiunei slave, în care au fostŭ împinșĭ prin condițiunile esistenței lorŭ, impuse de natură. Și cu acéstă naționalitate se face înfrățire în Praga, condușĭ de idea nebună, că au aflatŭ în ea unŭ aliatŭ naturalŭ! Décă și în acésta e rațiune, atuncĭ trebue, că în o singură nópte tótă lumea, care nu e cehă, a devenitŭ o casă de nebunĭ.

Totŭ de asemenea contraste crasse ne isbimŭ, când luămŭ afacerea acésta din punctŭ de vedere *româneseŭ*. Ideia despre confederațiunea stateloră balcanice, în totŭ Orientulŭ nu are contrarĭ mai numĕroșĭ și mai ardențĭ, ca între Românĭ. Cu tóte că câțĭva tinerĭ românĭ au arangiatŭ în Giurgiu o manifestațiune sgomotósă în favorulŭ unei alianțe a tuturoră popóreloră balcanice, massa cea mare a poporului românescŭ simte instinctivŭ și capetele cugetătóre din mijloculŭ acestora s'au luptatŭ pentru a dovedi, că ideia unei confederațiunĭ balcanice este o ideiă *rusésсă*, născocită tocmai cu scopulŭ, ca în specialŭ pe Românĭ sĕ-i ademenéscă și sĕ-i atragă într'o mișcare, a cărei ultimă țintă este împărțirea Europei de ostŭ între popórele *slavice* — de sine se înțelege, că sub hegemonia rusécă. De aicĭ contradicerea violentă a Româniloră în contra ispitirei ideei confederațiunei balcanice, pe care națiunea cu dreptŭ cuvêntŭ o privesce ca acea lopată, cu care 'i va îngropa cioclulŭ rusescŭ. De aicĭ și ținerea consecventă a statului românŭ la acea politică, care îi alătură la Europa vestică și care privesce slavismulŭ ca pe uniculŭ dușmanŭ, de care are sĕ se apere națiunea română.

Tóte acestea suntŭ atâtŭ de clare, încâtŭ e de prisosŭ, ca sĕ mai perdemŭ unŭ singurŭ cuvêntŭ cu acésta, și cu tóte aceste se ducŭ Românii din Ardealŭ la Praga — Dumnedeu scie cu ce împuternicire — și încheiă aicĭ o alianță, basată pe frățietate, cu representanții cei mai înverșunatĭ ai slavismului, cu Cehii tinerĭ.

Nu trebue sĕ ne spargemŭ multŭ capulŭ cu aceea, cum s'a întêmplatŭ lucrulŭ acesta. Unui oratorŭ românŭ i-a deslegatŭ limba vinulŭ, ce i-s'a datŭ în Praga, și bunulŭ omŭ a vorbitŭ în modŭ naivŭ, ca în școlă. Elŭ dise francŭ: „Voi voițĭ sĕ federalisațĭ Austro-Ungaria și noi — noi voimŭ totŭ aceeașĭ. Și prin urmare sĕ trăiéscă înfrățirea ceho-română!“

Visulŭ de federalisare, — acésta e tótă istoria. A descompune monarchia și spre scopulŭ acesta a preface în ruine fundamentulŭ dualisticŭ, „gemenii concrescuțĭ“, *germanismulŭ* și *maghiarismulŭ*, a-i nimici cu o singură lovitură. Numai acéstă ideiă este elementulŭ, în care au trebuitŭ sĕ se întâlnéscă Dr. Herold și domnulŭ Mureșianu, pentru ca imediatŭ sĕ se înțelégă.

Dreptulŭ publicŭ boemŭ, numai cei scurțĭ la vedere potŭ sĕ susțină, că pe Românĭ nu-i privesce de locŭ. Décă odată este câștigatŭ, atuncĭ avemŭ trialismulŭ, quatuoralismulŭ, quinqualismulŭ vine după aceea. Acésta e clarŭ ca lumina sórelui. Nu ne trece prin minte sĕ asĕmĕnămŭ pe Românii, carĭ au venitŭ în Praga, cu totalitatea naționalității române. Ne închipuimŭ, că ei au fostŭ trimișĭ în Boemia ca mustre fără valóre și suntemŭ firmŭ convinșĭ despre aceea, că poporațiunea română din patria nóstră cugetă cu multŭ mai lealŭ și mai patrioticŭ, pentru ca sĕ împărtăéscă nisuințe, carĭ țintescŭ la rĕsturnarea ordinei esistente a dreptului publicŭ. Dér ne vomŭ însemna bine, ce au spusŭ frații noștri Românĭ Cehiloră tinerĭ în Praga, pentru ca la momentulŭ potrivitŭ sĕ li-o punemŭ înaintea ochiloră. Totŭ aceleașĭ elemente suntŭ, carĭ în presa lorŭ de agitare rĕspândescŭ minciunĭ despre asuprirea Româniloră în Ungaria și pe lângă aceea nu lasă nicĭ o ocasiune, ca acusările lorŭ sĕ le însoțéscă cu asigurărĭ de fidelitate cetățenéscă și de lealitate sinceră. Li-se vorŭ aduce aminte în modŭ pregnantŭ manifestațiunile lorŭ din Praga, când le va veni în minte sĕ înșele străinătatea séu corόna prin afirmarea „alipirei lorŭ către organismulŭ legalŭ alŭ statului“.

Mai pe scurtŭ, Jidano-Maghiarii dela „Pester Lloyd“ arŭ voi cu orĭ ce prețŭ sĕ ne țină pururea isolațĭ, pentru ca astfelŭ maì ușorŭ sĕ ne pótă stăpânì. Arŭ voì domnia-lorŭ sĕ ne înfrice cu slavisarea, pentru ca sĕ ne îndulcéscă cu *maghiarisarea*. Cunóscemŭ de multŭ dragostea și bunăvoința lorŭ față cu noi!

CRONICA POLITICĂ.

— 30 Sept. (12 Oct.)

— Mai mulțĭ miniștri francesĭ au sositŭ în Marsilia, ca sĕ ia parte la *inaugurarea lucrăriloră* pentru canalisarea acestui orașŭ. Planulŭ pentru acestea au fostŭ elaboratŭ după modelulŭ din Bruxelles. La acéstă înaugurare au luatŭ parte și primarulŭ din Bruxelles *Buls*, în onórea căruia s'a datŭ și unŭ banchetŭ. Primarulŭ orașului Marsilia țìnŭ unŭ toastŭ, în care dise între altele și următórele: „Domnulŭ primarŭ *Buls*, a venitŭ aprópe în *misiune oficială*, pentru ca sĕ facă cunoscutŭ Franciei *sentimentele amicabile ale națiunei belgiene.*“ *Buls* mulțămindŭ, beù în sănătatea președintelui Carnot. Cei presențĭ strigară: „*Vive la Belgique!*“

— In 8 Octomvre s'a datŭ unŭ *banchetŭ* în Marsilia în onórea miniștriloră francesĭ. Ministrulŭ președinte *Freycinet*, țìnŭ o vorbire cu ocasiunea acésta, în care dise, că republica stă pe baze neclătite și grația armatei și a diplomației ei a devenitŭ érășĭ unŭ *factorŭ alŭ echilibrului europénŭ*. Acum e vorba, că în *afară* sĕ se întăréscă *posițiunea câstigată*, *ér înlăuntru* trebue resolvată *problema socială*. Ameliorarea sórtei claseloră de josŭ trebue sĕ fie o problemă de frunte a republicei. Și la acésta se lucră deja. Ministrulŭ amintesce despre mișcarea spontană, care a cuprinsŭ pe toțĭ Francesii republicei și asigură, că toțĭ cei noi venițĭ vorŭ fi primițĭ cu brațele deschise „dér sĕ nu se mire, déca noi vom continua sĕ apĕrămŭ libertatea și reformele, pentru carĭ ne-am luptatŭ“. Vorbirea acésta a fostŭ primită cu viue aplause.

însu-țĭ și tu, ca și mine; simțŭ, că o astfelŭ de frumsețe, chiar pe lângă descrierea cea mai puternică, pierde din farmeculŭ sĕu. Astfelŭ de zugrăvirĭ potŭ sĕ înveseléscă pe unulŭ, carele însu șĭ a fostŭ aci și astfelŭ póte sĕ lege de acele cuvinte mórte plăcerile și încântările sale, și așa póte sĕ guste în reamintire încăodată tóte plăcerile propriei sale călĕtorii; dér orĭ cărui altŭ omŭ îi va părè neînsemnată icóna descrierei mele. Eu țìnŭ de celŭ mai cuminte, că față cu astfelŭ de locurĭ pline de viéță și de frumseță ale naturei, sĕ se esprime câtŭ se póte numai părerea individuală. Asta va înveseli pe fiă-care. Din disposițiunea în carea va fi transpusŭ unŭ omŭ la vederea unei frumsețĭ naturale, eu îmĭ potŭ înfățișa cu multŭ mai ușorŭ caracterulŭ aceluia, decâtŭ din acele descrierĭ, carĭ abia se apropie cu claritatea și espunerea fidelă contureloră.

Dér fără voiă ajungŭ érășĭ a reflecta. E deja aprópe târdiu și pleópele mele îmĭ amintescŭ, că astădĭ am făcutŭ o bună toură pe josŭ. Salută pe draga și scumpa ta soțiă și-mĭ scrie în curêndŭ.

(Va urma.)

SCIRILE ḌILEI.

— 30 Sept. (12 Oct.)

Românii ardelenĭ la Praga. Celŭ mai valorosŭ și popularŭ organŭ alŭ Cehilorŭ tinerĭ *„Narodni Listy“* urmăresce pasŭ de pasŭ pe „dragii lorŭ óspeţĭ“, cum numesce elŭ pe Românii visitatorĭ ai esposiţiei și ai capitalei „Praga de aurŭ“. Astfelŭ vedemŭ, că de când se află óspeţii românĭ în Praga, în fiăcare numĕrŭ scrie despre Românĭ și publică dărĭ de sémă amĕnunţite despre petrecerea lorŭ în Praga și despre visitele, ce le facŭ Românii diferitelorŭ instituţiunĭ și localităţĭ din esposiţiă și din orașulŭ Praga, unde pretutindenea suntŭ întimpinaţĭ în modulŭ celŭ mai provenitorŭ și simpaticŭ. Fóia însa-șĭ nu lasă nicĭ o ocasiune binevenită fără a-șĭ manifesta simpatiile ei faţă cu Românii.

***

Cehii și Maghiarii. Scimŭ, că foile maghiare și maghiaróne încă dela începutŭ au manifestatŭ faţă cu esposiţia dela Praga o atitudine fórte reservată, credêndŭ, că prin acésta li-va succede a împuţina efectulŭ aceleia. Dér s'au înșelatŭ amarŭ. Esposiţia dela Praga șĭ-a făcutŭ efectulŭ sĕu strălucitŭ și atitudinea reservată a Maghiarilorŭ a contribuitŭ numai la potenţarea antipatiei cehe faţă cu Maghiarii. Fóia cehă „Hlas Naroda“ caracteriséză în terminĭ fórte aspri acéstă atitudine a Maghiarilorŭ. Maghiarii — ḍice „Hlas Naroda“ — ni-au datŭ o nouă dovadă, că nu suntŭ prietinii poporului cehŭ și că nicĭ nu-șĭ ascundŭ antipatia lorŭ faţă cu naţiunea cehă. Ei s'au purtatŭ faţă cu esposiţia dela Praga așa, ca și cum aceea ar fi fostŭ a Chinesilorŭ, orĭ a Indienilorŭ și nu a unui poporŭ din aceeașĭ monarchiă. Acésta Cehii nu li-o vorŭ uita! — ḍice în fine fóia cehă.

***

Afacerea Văcărescu. Cetimŭ în „Timpulŭ“: D. Enăchiţă Văcărescu a declaratŭ unui ministru, că prinţulŭ Ferdinandŭ se va căsători cu d-șóra Văcărescu și că va renunţa la tronŭ în favórea fratelui sĕu Carolŭ. Dealtmintrelea se ḍice, că cu ocasiunea călĕtoriei sale la Parisŭ, principele Ferdinandŭ ar fi avutŭ o întêlnire cu domnișóra Văcărescu.

***

Institutŭ pentru cultura vaccinului animalŭ. Ni-se scrie, că d-lŭ *Dr. Vuia* mediculŭ băilorŭ Herculane, s'a întorsŭ la Aradŭ, unde șĭ-a reluatŭ practica medicală. Aci Dr. Vuia a deschisŭ unŭ stabilimentŭ, care este chematŭ a aduce marĭ servicii poporului nostru. Este vorba despre unŭ institutŭ pentru cultura vaccinului animalŭ, de unde se vorŭ scóte ultoi dela viţei pentru ultoirea copiilorŭ și a adulţilorŭ în contra vĕrsatului. D-lŭ Dr. Vuia este primulŭ Românŭ, care în monarchia nóstră are asemenea institutŭ. Sperămŭ, că autorităţile comunale și comitatense, dér mai alesŭ medicii noștri românĭ nu vorŭ întârḍia a sprijini o instituţiune sanitară atâtŭ de folositóre și nu vorŭ mai da banii lorŭ pentru limfa preparată de străinĭ, carea — precum ni-se asigură — cu nimicŭ nu e mai superióră.

***

Cum înflorescе cultura unguréscă? Rĕspunsulŭ la acéstă întrebare e fórte ușorŭ: Sĕ aruncă dare mare asupra tuturorŭ locuitorilorŭ fără deosebire de naţionalitate, se trimitŭ esecutorĭ asupra locuitorilorŭ ca sĕ incasseze darea și apoi din darea încassată se ajutoră după putinţă învĕţămêntulŭ și cultura unei singure naţionalităţĭ, — a celei maghiare. Astfelŭ pentru esemplu în bugetulŭ pentru anulŭ 1892 suntŭ preliminaţĭ pentru ajutorarea diferitelorŭ șcóle medii *136,648 fl.* Anulŭ trecutŭ au fostŭ preliminaţĭ sub acestŭ titlu numai 119,590 fl.; va sĕ ḍică în bugetulŭ anului viitorŭ s'au preliminatŭ *cu 17,058 fl. mai multŭ.* Plusulŭ acesta s'a adausŭ cu scopulŭ de a puté *mai bine subvenţiona trei gimnasii unguresci din Ardealŭ*, anume gimnasiulŭ unitarŭ din Clușiu, gimnasiulŭ ev. reformatŭ din Orăștiă și gimnasiulŭ ev. reformatŭ din Sepsi-Sângeorgiu. Câte alte subvenţii dă statulŭ șcólelorŭ unguresci, nu le mai amintimŭ; destulŭ că șcólele menite pentru cultura unui milionŭ și jumĕtate de Românĭ din Ardealŭ nu capĕtă dela statŭ nicĭ unŭ banŭ frântŭ, în timpŭ ce șcólele menite pentru cultura naţională a 600,000 de Maghiarĭ ardelenĭ se bucură de subvenţiunĭ colosale. — Acum sciţĭ cum înflorescе cultura unguréscă?

***

Celebrulŭ romancierŭ rusŭ Leon Tolstoi a publicatŭ deună-ḍĭ în „Novoie Vremia“ o scrisóre, în care declară, că dă voiă orĭ cui atâtŭ în Rusia, câtŭ și în străinĕtate sĕ reediteze orĭ ce operă a sa, fără ca elŭ sĕ céră nicĭ o îndemnisare.

***

Mitropolitulŭ Mihailŭ alŭ Sêrbiei a intentatŭ ḍiarului *Dnevni List* unŭ procesŭ de calomniă. Patru advocaţĭ, dintre cei mai însemnaţĭ, ai baroului din Belgrad s'au oferitŭ sĕ represinte pe redactorulŭ numitului ḍiarŭ. Cu tótă oposiţia representantului Mitropolitului, judecătorii au admisŭ cererea de amânare pentru a înlesni acuzatuluĭ culegerea dovedilorŭ și au ordonatŭ cancelariei mitropolitane sĕ pună tóte actele la disposiţia redactorului inculpatŭ.

***

Inmormêntarea solemnă a rĕposatului rege Carol de Würtemberg s'a făcutŭ Vinerĭ diminéţa. Impĕratulŭ și Regele Wilhelm, marele duce de Baden urmau după carulŭ funebru, apoi veniau archiducele Fredericŭ, marele duce Michailŭ Nicolaevicĭ, alţĭ prinţĭ, corpulŭ diplomaticŭ, miniștrii, generalii, deputaţii, și delegaţiunile regimentelorŭ: austriacŭ, rusŭ și prusianŭ, alŭ cărorŭ șefŭ era rĕposatulŭ. Carulŭ era fórte pomposŭ; în timpulŭ serviciului funebru s'au trasŭ salve de artileriă. Impĕratulŭ și prinţulŭ Henricŭ au plecatŭ apoi la 10 óre séra la Berlinŭ; ei s'au despărţitŭ în modŭ fórte cordialŭ la gară de regele și de prinţii presenţĭ.

***

Promovatŭ. Din Clușiu ni-se anunţă promovarea la gradulŭ de doctorŭ în sciinţele juridice a d-lui *Constantinŭ Popoviciu*, ce a avutŭ locŭ la universitatea de acolo în 10 Octomvre n. c.

Demonstraţiunĭ în Pesta.

Tinerimea voinicósă din Pesta nu s'a mulţămitŭ cu tămbălăulŭ înscenatŭ în ḍilele trecute, ci din nou s'a pusŭ cu totŭ dinadinsulŭ sĕ continue demonstraţiunile, și cu deosebire în contra poliţiei. „Patrioţii“ nu potŭ erta poliţiei, că acésta i-a împedecatŭ în avêntulŭ lorŭ de libertate, și de aceea se hotărîră sĕ demonstreze în contra poliţiei. Acésta însă pășì cu mai puţină cruţare și pe cine nu se supunea, ilŭ aresta imediatŭ.

Despre aceste demonstraţiunĭ aflămŭ din Pesta următórele:

Studenţii arestaţĭ, cu ocasiunea escesеlorŭ de strade din ḍilele trecute au fostŭ pedepsiţĭ. Juristulŭ Alexandru Fráter ca conducĕtorŭ alŭ demonstraţiunei a fostŭ pedepsitŭ cu 30 fl. respective cu 3 ḍile închisóre, ceilalţĭ au fostŭ pedepsitŭ cu sume mai micĭ de banĭ. Toţĭ condamna au apelatŭ.

Dupăce studenţii au fostŭ eliberatĭ Sâmbătă pe la amédĭ, porniră oblu la universitate unde au fostŭ salutaţĭ de colegii lorŭ cu chiote de bucurie. In curêndŭ însĕ chiotele aceste degenerară în asurḍitóre strigăte de abzug-urĭ asupra poliţiei și asupra ministrului de comerciu așa încâtŭ dintr'odată coridórele edificiului universităţii căpătară un caracterŭ vioiu. „Voinicoţii“ tinerĭ se duseră apoi în curtea universităţii unde ca câtŭ ai da în palme se constituì o adunare ad-hoc sub cerulŭ liberŭ. Ca „referentŭ“ alŭ „brutalităţii“ poliţienescĭ luà cuvêntul studentulŭ *Heves*, care cu cuvinte aspre stigmatisà purtarea poliţiei faţă de „civii academicĭ“. Majoritatea adunărei aprobà prin strigăte de „eljen“ vorbirea marelui corifeu alŭ apărărei „libertăţii“ studenţilorŭ. Representantulŭ minorităţii moderate, studentulŭ *Weizenkorn* (unulŭ dintre „Maghiarii“ conducĕtorĭ ai adunărei pentru rĕspunsulŭ la memorandulŭ tinerimei române din Bucurescĭ), care ḍise, că demonstraţiunile aceste nu suntŭ de nicĭ unŭ folosŭ. Vorbele aceste provocară unŭ tumultŭ ne mai pomenitŭ. Strigăte, sbierăte, fluerăturĭ, fură rĕsplata vorbitorului. Rectorulŭ universităţii, br. Roland *Eötvös*, care audì scandalulŭ acesta, apărù în mijloculŭ tinerimei și-i provocà ca sĕ se împrăscie imediatŭ, căcĭ la dincontră 'i va *relega* dela universitate. Ameninţarea acésta fu unŭ dușŭ rece pentru tinerii înflăcăraţĭ și fară sĕ ia vreunŭ „conclusŭ“, se depărtară, cu devisa: „La revedere“!

După prânḍŭ se întêmplară érășĭ escese, deși în mĕsură mai mică, graţiă intervenirei energice a poliţiei.

Pe la 5 óre se adunară în faţa universităţii cam la 50 de tinerĭ, carĭ începură se strige „abzug“.

Apoi intrară lărmuindŭ în coridórele universităţii. Rectorulŭ br. *Eötvös*, care tocmai presida senatulŭ universităţii, auḍindŭ tămbălăulŭ ce-lŭ făceau „voinicoșii“, poruncì portarului, sĕ închidă pórta și sĕ nu lase pe nimenea sĕ iésă afară séu între înlăuntru. Cum auḍiră acésta studenţii, îndată li-se tăià pofta de a mai vocifera, și când portarulŭ le spuse, că pórta e deschisă pentru aceia, carĭ voescŭ sĕ iésă afară, eșiră cu toţii. Indată ce scăpară afară, li-se ridicà consciinţa eului propriu și prin urmare prinseră din nou curagiu. Incepură sĕ-șĭ bată jocŭ de poliţiă, strigară *„Abzug spiczli“* (terminulŭ cu care studenţii batjocurescŭ poliţiștii.) Studenţii vĕḍêndŭ, că numĕrulŭ lorŭ se urcă la 100, începură sĕ atace poliţia. Unŭ detectivŭ bĕtrânŭ, care în cercurile studenţilorŭ purta numele *Ianski*, fù datŭ de părete, și se ḍice că a căpătatŭ și nisce ghionturĭ în cóste dela câţĭva „bravĭ civĭ academicĭ.“

Acum sosì unŭ inspectorŭ de poliţiă, cu unŭ detașamentŭ de poliţiștĭ călărĭ.

Studenţii cum vĕḍură ţinuta marţială a poliţiștilorŭ, se împrăsciară în tóte părţile, ca pléva suflată în vêntŭ. Numai vre-o 15 tinerĭ mai inimoșĭ, încercară sĕ opună o resistenţă passivă, și rĕmaseră pe piaţa universităţii. Marea grupă însĕ fù împresurată și *stante pede* fù dusă la poliţie. Acésta se întêmplà pe la 7 óre séra.

O oră mai târḍiu se adunară din nou cete de demonstranţĭ pe strada Kerepes, sub pretextŭ, că voescŭ sĕ cineze, flămânḍĭ fiindŭ prin mersulŭ forţatŭ, ce l'a trebuitŭ sĕ-lŭ facă, în urma gónei poliţiștilorŭ. Dér, se vede tréba, că pentru ca sĕ șĭ facă poftă de mâncare, începură sĕ strige „abzug“ și „mehet“.

Poliţia apărù în curêndŭ în frunte cu căpitanulŭ orașului Dr. Farkas, care îi provocà sĕ se împrăsciă. Deputatulŭ *Hock* și *Linder*, carĭ din întêmplare, se aflau de faţă, sprijiniră pe poliţiștĭ și în urma acésta studenţii aflară cu cale sĕ se împrăsciă. Câţĭva renitenţĭ fură arestaţĭ.

Pe la 9 óre séra, nu se mai vedeau din demonstraţiile aceste alte urme, decâtŭ pasulŭ monotonŭ alŭ patrulelorŭ de poliţiștĭ, carĭ traversau piaţa universităţii, strada Kerepes etc.

Astfelŭ se terminà acéstă „imposantă“ demonstraţiune a tinerimei maghiare, care prin nesfîrșitele ei scandalurĭ de pe stradă, înaintea Europei culte nicĭ decum nu și-a ridicatŭ prestigiulŭ ei, și așa atâtŭ de „deochiatŭ!“ — „Viel Lärm um nichts!“

Raportulŭ

Camerei comerciale și industriale din Brașovŭ.

((Fine.)

Taxa pentru transportulŭ de cărbunĭ de pétră din Petroșenĭ către staţiunile mai desvoltate și cu deosebire către Brașovŭ, ar fi de doritŭ și fiă într'atâta redusă, încâtŭ în faptă sé se și pótă aduce acestŭ combustibilŭ. Terminarea reţelei de căi ferate în districtulŭ Camerei nóstre a făcutŭ în anulŭ 1890 unŭ pasŭ însemnatŭ spre înaintare prin începerea construirii căii ferate vicinale Brașovŭ-Treiscaune, ér proiectulŭ pentru calea vicinală Sibiiu-Făgărașŭ este fórte înaintatŭ. De importanţă deosebită pe terenulŭ căilorŭ farate este cestiunea ivită în anulŭ espiratŭ, a împreunărei, juncţiunii liniilorŭ ferate cu România. Până acum Ungaria are numai două astfelŭ de juncţiunĭ, la Predealŭ și la Orșova. Și fiindŭ în interesulŭ ambelorŭ state o înmulţire a punctelorŭ de juncţiune, pașii întreprinșĭ din partea României, declarându-se gata de a intra în pertractărĭ cu Ungaria, în acéstă cestiune, au fostŭ demnĭ de o favorabilă întêmpinare. După cum stau astăḍĭ lucrurile, putemŭ privi ca sigure trei juncţiunĭ noue și anume: la pasulŭ Ghimeșŭ, la Turnu-roșu și la Vulcanĭ. Cu deosebire juncţiunea dela Turnu-roșu este de mare însemnătate economică,

Procentele crescerei în cele 15 Comitate transilvane: Clușiu 14.49%, Solnocŭ-Dobêca 12.12%, Murĕșŭ-Turda, 11.66% Bistriţa-Năsĕudŭ 10.19%, Târnava mică 9.71%, Turda-Arieșŭ 9.69%, Alba-inferióră 8.17%, Huniedóra 7.35% Sibiiu 4.85%, Făgărașŭ 4.11%, Odorhei 4.02%, Treiscaune 3.58%, Brașovŭ 3.12 %, Ciucŭ 2.66%, Târnava mare 2.47%, Media e de 7.82%; media în tótă ţéra (afară de Fiume și Croaţia) 10.15%.

Așa-déră ţinuturile cele mai simţitorŭ atinse prin resboiulŭ vamalŭ cu România arată crescerea cea mai neînsemnată ba chiar scădere și între acestea districtulŭ Săcele, Kezdi-Vașarhei și Săliște.

Rĕsboiulŭ vamalŭ a cerutŭ multe jertfe de mânĭ sârguinciόse și de esistenţe economice, în multe direcţiunĭ a causatŭ elŭ stagnaţiunile amorţitóre carĭ a paralisatŭ viéţa industrială și efectele lui nu se potŭ judeca numai de restrângerea desfacerilorŭ de mărfurĭ, ci trebue su luămŭ în considerare, că aci e vorba de nimicirea puterilorŭ de natură industrială, de astuparea isvórelorŭ economice de capitalŭ.

In comitatulŭ Târnavei marĭ avemŭ de signalatŭ *emigrarea crescêndă la America*, deși acestŭ momentŭ nu póte esplica singurŭ crescerea atâtŭ de nesuficientă a numĕrului populaţiunei.

Cununiă. D-lŭ *Dr. W. Rudow* s'a cununatŭ ierĭ, în 29 Septemvre v. cu d-șóra *Lucreţia Suciu*, fiica d-lui protopresbiterŭ Petru Suciu din Ocorișŭ.

Cursulŭ la bursa din Viena.

din 10 Octomvre a. c. 1891

Renta de aurŭ 4%	104 20
Renta de hârtiă 5%	100.80
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	115.50
dto argintŭ	87.20
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [1-ma emisiune]	111.10
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [2-a emisunei]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	—.—
Bonurĭ rurale ungare	89.90
Bonurĭ croato-slavone	104.50
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.—
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.57
Napoleon-d'orĭ	9.29
Mărcĭ 100 imp. germane	57.60—
Londra 10 Livres sterlinge	117.40

Proprietarŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ interimalŭ:
Gregoriu Maiorŭ.

Szám 3489—1891 tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatoság közhirré teszi, hogy Burlea Avisalomŭ végrehajtatónak Moldea Tanase Vasilie és társa végrehajtást szenvedö elleni 28 frt. tökekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében, a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiroság) területén lévö Alsó Szombatfalván fekvö az Alsó Szombatfalvi

315 sz. tjkben foglalt: (ingatlan)

428) 429)	8 f.	3973	29 f.
		4976/1	3 „
462	8 „	5282	32 „
1337	1 „	6827	46 „
1510) 1511)	5 „	7028) 7029)	25 „
3753	27 „		

a 316 sz. tjkben foglalt: (ingatlan. hlr. sz.)

704	5 „	1698/25	14 „
725	3 „	1867	3 „
877	4 „	2091	3 „
1022	3 „	2222	6 „
3229	7 „	5024	3 „
3251	1 „	6396	16 „
3412	9 „	7295	3 „
3837	35 „	4938	3 „
4302	24 „	5824	7 „
4546	25 „	6860	21 „

a 317 sz. tjkben foglalt: (helyrajzszám)

851	6 f.	3998	15 f.
930	1 „	4122	14 „
1630	8 „	5119	32 „
2023	3 „	5354	14 „
2279	3 „	5389	3 „
2509) 2510)	13 „	5775	14 „
		6049	7 „
3088	3 „	6236	2 „
3540	5 „	6451	5 „
3593	11 „	7004	16 „
3899	3 „		

a 318 sz. tjkben foglalt:

43	160 „	44	42 „

az árverést ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az *1891 évi November hó 4-ik napján délelött 10 órakor* Also Szombatfalvi község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi: LX t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biroságnál elöleges elhelyezéséröl kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Fogaras, 1891 évi Julius hó 5 napján.

A fogarasi kir. járásbiroság mint tkvi hatóság.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniile orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 20 Iulie 1891.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persón.	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ acceleratŭ
Viena	10.50	8.—		3.25
Budapesta	8.30	1.50	5.50	9.15
Szolnok	11.38	3.57	9.22	11.19
P. Ladány	2.12	5.51	11.53	12.57
Oradea-mare	3.53	7.06	1.50	2.12
	4.—	7.13	2.24	2.19
Mezö-Telegd	4.39	7.43	3.03	2.49
Rév	5.22	8.18	3.46	3.26
Bratca	5.45		3.57	
Bucia	6.05	8.51	4.29	
Ciucia	6.31	9.07	4.55	4.21
Huedin	7.12	9.37	5.34	4.55
Stana	7.29		5.51	
Aghiriş	7.49		6.12	
Ghirbău	8.01		6.25	
Nădĕşel	8.14		6.39	5.47
Cluşiu	8.29	10.37	6.56	6.—
	8.46	11.10	8 20	6.18
Apahida	9.03	11.28	8.45	6.34
Ghiriş	10.12	12.38	10.21	7.34
Cucerdea	10.37	1.14	11.09	7.57
Uióra	10.56	1.21	11.17	
Vinţul de sus	11.04	1.29	11.26	
Aiudŭ	11.28	1.54	11.54	8.22
Teiuşŭ	11.45	2.13	12.18	8.38
	12.13		12.58	8.43
Crăciunelŭ	12.44		1.34	
Blaşiu	12.59		1.51	9.14
Micăsasa	1.35		2.29	
Copşa mică	1.51		2.48	9 48
	2.12		3.03	9.50
Mediaşŭ	2.31		3.26	10.06
Elisabatopole	3.04		4.07	10.28
Sighişóra	3 46		4.49	11.04
Haşfalĕu	4.04		5.35	11.19
Homorodŭ	5.26		7.23	12.27
Augustinŭ	6.10		8.09	12.58
Apaţa	6.41		8.43	1.15
Feldióra	7.17		9.18	1.35
Braşovŭ	8.—	Tren de persóne	10.05	2.09
		12.20		2.19
Timişŭ		1.41		3.01
Predealŭ		2.26		3.31
Bucuresci		8.50		9.30

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de persón.
Bucuresci	7.35		8.50	
Predealŭ	1.12		5.16	
Timişŭ	1.42		5.57	
Braşovŭ	2.18	4.20	6.58	
	2.48	5.07		7.23
Feldióra	3.19	5.42		8.03
Apaţa	3.40	6.09		8.37
Augustinŭ	3.56	6.55		9.04
Homorodŭ	4.29	8.23		9.46
Haşfalĕu	5.34	8.53		11.03
Sighişóra	5.54	9.31		11.29
Elisabetopole	6.21	10.09		12.06
Mediaşŭ	6.42	10.31		12.37
Copşa mică	6 55	10.47		12.53
	6.57	11.06		1.18
Micăsasa		11.42		1.39
Blaşiu	7.31	11.57		2.13
Crăciunelŭ		12.28		2.27
Teiuşŭ	8.—	1.08	1.25	2.49
	8.07	1.35	1.50	3.47
Aiudŭ	8.24	2.05	2.12	4.07
Vinţul de sus		2.13	2.19	4.28
Uióra		2.31	2.39	2.34
Cucerdea	8.54	3.18	3.15	4.52
Ghirişŭ.	9.23	4.45	4.32	5.26
Apahida		5.14		6.34
Cluşiu	10.45	6.08	4.53	6.52
	11.01	6.29	5.30	7.40
Nădăşelŭ		6.47	5.47	8.—
Ghîrbău				8.15
Aghireşŭ		7.02	6.11	8.29
Stana	12.17	7.28		8.53
B. Huiedin	12.47	7.47	6.43	9.12
Ciucia		8.25	7.12	9.51
Bucia		8.51		10.06
Bratca	1.26	9.10	7.51	10.23
Rév		9.30		10.42
Mezö-Telegd	1.52	10.07	8.17	11.17
Oradea mare	2.18	10.44	8.42	11.51
	2.25	11.04	8.47	12.09
P. Ladány	3.46	1.16	10.09	2.24
Szolnok	5.26	3.31	11.51	4.47
Budapesta	7.30	6.35	1.55	8.40
Viena	1.40	1.40	7.20	6.05

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ de persón.	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de persón.
Viena	10.50	8.—	3.25
Budapesta	8.15	1.50	9.50
Szolnok	11.14	3.57	1.05
Aradŭ	3.45	6.52	5.24
	4.30	T. d. per. 2.20	5.46
Glogovaţŭ	4.42	2.34	5.57
Gyorok	5.03	3.05	6.19
Paulişŭ	5.14	3.23	6.30
Radna Lipova	5.32	3.39	6.48
Conop	5.56		7.12
Bĕrzava	6.12		7.27
Soborşinŭ	6.58		8.07
Zamŭ	7.26		8.33
Gurasada	7.52		8.57
Ilia	8.08		9.13
Branicica	8.26		9.29
Deva	8.52		9.53
Simeria (Piski)	9.50		10.19
Orăştia	10.16		10.50
Şibotŭ	10.36		11.16
Vinţ. de josŭ	11.—		11.44
Alba-Iulia	11.26		12.06
Teiuşŭ	11.53		12.38

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ de persón.	Trenŭ acceleratŭ	Trenŭ de persón.
Teiuşŭ	3.09		1.39
Alba-Iulia	3.50		2.19
Vinţ. de josŭ	4.09		2.36
Şibotŭ	4.52		3.03
Orăştia	4.55		3.30
Simeria (Piski)	5.23		4.17
Deva	5.59		4.33
Branicica	6.24		4.55
Ilia	6.49		5.17
Gurasada	7.—		5.28
Zamŭ	7.28		5.53
Soborşinŭ	8.03		6.24
Bĕrzava	8.54		7.02
Conopŭ	9.10		7.17
Radna Lipova	9.44	5.14	7.46
Paulişŭ	9.58	6 01	7.57
Gyorok	10.11	6.20	8 08
Glogovaţŭ	10.34	6.49	8.30
Aradŭ	10.46		8.40
	11.18	8.24	9.05
Szolnok	4.15	11.51	2.21
Budapesta	7.20	1.55	5.50
Viena	6.05	7.20	1.40

Simeria (Piski) Petroşenĭ

Simeria	6.—	10.35	4.22
Streiu	6.35	11.26	4.58
Haţegŭ	7.21	12.23	5.42
Pui	8.06	12.—	6.36
Crivadia	8.47	2.23	7.24
Baniţa	9.21	3.19	8.04
Petroşenĭ	9.45	4.—	8.36

Petroşenĭ-Simeria (Piski)

Petroşenĭ	6.—	10.50	6.20
Baniţa	6.41	11.40	6.54
Crivadia	7.19	12.19	7.20
Pui	7.57	1.05	7.51
Haţegŭ	8.36	1.54	8.25
Streiu	9.18	2.49	9.01
Simeria	9.52	3.27	9.35

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.15	11.30	7.15
Vinga	7.32	12.47	8.04
Timişóra	8.42	2.04	8.57

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.20	1.11	5.05
Vinga	7.21	2.46	6.40
Aradŭ	8.03	3.50	7.50

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	7.48	10.35	3.40	10.20
Turda	8.08	10.55	4.—	10.44

Turda—Ghirişŭ

Turda	4.50	9.30	2.30	8.50
Ghirişŭ	5.10	9.50	2.50	9.10

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra. . .	4.30	11.25
Odorheiu . . .	7.21	2.11

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu. . .	8.15	3.15
Sighişóra. . .	10.52	6.10

Careii-mari—Zelău

Careii-marĭ	5.50
Zelău	11.—

Zelău—Careii-mari

Zelău	1.56
Careii-marĭ	6.48

Mureşŭ-Ludoşŭ—Bistriţa

Murĕşŭ-Ludoşŭ	4.—
Ţagu-Budatelicŭ	6.48
Bistriţa	9.59

Bistriţa—Mureşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	1.16
Ţagu-Budctelicŭ	4.15
Murĕşŭ-Ludoşŭ	7.21

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa mică	3.—	10.47	7.10
Şeica-mare	3.31	11.27	7.43
Loamneş	4.15	12.08	8.27
Ocna	4.46	12.38	8.59
Sibiiu	5.10	1.—	9.23

Sibiiu—Copşa-mică

Sibiiu	7.35	4.34	10.17
Ocna	8.02	4.58	10 43
Loamneş	8.30	5.25	11.09
Şeica-mare	9 05	5.55	11.40
Copşa mică	9.34	6.20	12.05

Cucerdea - Oşorheiu - R.-săs.

Cucerdea	2.50	8.20	2.41
Ludoş	3 34	9.11	3.27
Oşorheiu	5.20	11.17	5.14
	5.35		5.36
Regh.-săs.	7.10		7.15

Regh.-săs. - Oşorh. - Cucerdea

Regh.-săs.		8.—	8.15
Oşorheiu		9.35	9.53
	5.21	5.54	10.20
Ludoş	6.58	7.41	12.06
Cucerdea	7.47	8.25	12.50

Simeria (Piski)—Hunedóra

Simeria (Piski)	10.50	4.40	9.16
Cerna	11.13	5.03	9.34
Hunedóra	11.48	5.38	9.58

Hunedóra—Simeria (Piski)

Hunedóra	4.46	2.32	7.22
Cerna	5.11	3.—	7.50
Simeria	5.28	3.20	8.10

Braşov—Zĕrnescĭ

Braşov	5.45	4.55
Zĕrnescĭ	7.26	6.36

Zĕrnescĭ—Braşov

Zĕrnescĭ	8.—	8.20
Braşov	8.24	9.44

Nota: Numerii încuadraţĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.